

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 60 K Félévre 340 K
 Negyedévre 170 K Egész évre 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
 INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

A népszavazási terület magyar impérium alatt

Sopron, december 27. A szövetségi tábornoki bizottság karácsony napján a következő hirdetményt tette közzé:

A NÉPSZAVAZÁSI TERÜLET ÁTADÁSA.

A szövetségi tábornoki bizottság igazolja a népszavazásnak a központi bizottság által december 17-én közzétett eredményét. A nagy-követek tanácsa ezt az eredményt jóváhagyta. Ennek folytán és a velencei szerződés értelmében a népszavazási terület Magyarország birtokába kerül, amely állam a területet a szövetségi tábornoki bizottságtól 1922. év január 1-én veszi át. Ferrario tábornok sk.

Az ellenzék obstrukciója az indemnitási vitában

Budapest, dec. 27. A nemzetgyűlés négy napos rövid karácsonyi szünet után szerdán kezdi meg ülésezését. Újév előtt le kell még tárgyalnia két

Külkereskedelmünk és forgalmunk rendezése

A külügyi és közgazdasági bizottság ugyanis legutóbbi ülésén letárgyalta az egyes külállamokkal való kereskedelmi és forgalmi viszonyunk ideiglenes rendezéséről szóló törvényjavaslatot és ennek bizottsági jelentését fogja Mózer Ernő előadó már a holnapi ülésen beterjeszteni. A jelentés rámutat annak a fontosságára, hogy kereskedelmi szerződések nélkül közgazdasági élet lehetetlen. Sajnos a háború kitörése óta, amióta rendszeres szerződéseket kötni nem volt lehetséges, a kormányok évről-évre szóló felhatal-

mas javaslatot, a szerzői jogi javaslatot, valamint azt a javaslatot, amelynek bizottsági jelentését Mózer Ernő előadó holnap nyújtja be a Ház elé.

malással jogosítottak fel arra, hogy különböző hosszabb-rövidebb lejáratú ideiglenes szerződések megkötésének. Minthogy a jelenlegi kormány ez a felhatalmazása december 31-én lejár, a bizottsági jelentés kéri, hogy ilyen szerződések megkötésére a Ház további egy évre adjon felhatalmazást a kormánynak. Mózer egyúttal a javaslatra a sürgősség ki-mondását fogja kérni, ép azért, mivel annak december 31-én törvényerőre kell emelkednie. A Ház a javaslatra a sürgősséget ki is fogja mondani és azt azonnal le fogják tárgyalni.

A kormányzópártok megadják a hathónapos fe hatalmazást

Az ellenzék szónokai az indemnitás vitájában még mindig hosszabb beszédekre készülnek. Előrelátható, hogy a Ház az indemnitás vitájával december 31-ig nem fog végezni, bár a kormányt támogató pártok részéről a vitát semmi körülmények között nem akarják elnyújtani. A keresztyénpárt részéről is csupán egy szónok szólal fel az indemnitási javaslat mellett. A kormányt támogató pártok a kormány

által kért hat hónapos indemnitást megszavazták, míg az ellenzék a vita elnyújtásával a kormánytól az indemnitás időtartamának három hónapra való leszállítását akarja kérészkölni. A kormány természetesen ragaszkodik a javaslatban kért hat hónapos indemnitáshoz, annyival is inkább, mert tavasszal választások lesznek és az új parlament nyár elejéig nem ülhet össze.

Az ellenzék nem ér célt a vita elnyújtásával

Amennyiben az ellenzéki szónokok táv-szónoklataikkal megakadályozzák, hogy az indemnitás december 31-ig törvényre emelkedjék, a kormány a tisztviselői fizetéseket január elsején folyósítani fogja, annyival is inkább, mert hiszen a parlament többségétől erre az utólagos felmentvényt minden körülmények

között megkapja. — Az indemnitás vitája így átnyúlnék január havára, viszont az indemnitási vitát januárban is tovább folytatni az ellenzék részéről sem oportunos dolog, mert hiszen úgy sem éri el vele azt a célt, amit az ex-lex előidézésével elérni kívánt volna.

A keresztyénpárt csak januárban tart értekezletet

A Keresztyén Nemzeti Egyesülés pártja körében ma este érezhető volt az ünnepek hatása. A pártkörben csak kevés párttag jelelt meg. A párt tagjai között igen élénk eszmecsere folyik a pártban legutóbb keletkezett mozgalmakról. A párt csütörtökön formális értekezletet nem tart, mert a pártvezetőség a párt képviselői értekezletét január első hetére halasztotta el.

Andrássy Gyula grófnak a pártban való megjelenéséhez fűzött kombinációt légből kapottnak jelentik ki, mert Andrássy Gyula nem is nyilatkozott határozottan, hogy mikor fog megjelenni a pártban. A pártban úgy tudják, hogy a pártvezéri szerepet Andrássy Gyula gróf mindaddig nem öhajtja betölteni, amíg a szabadadás címén ellene emelt eljárás ügyében a

biróság végérvényes határozatot nem hozott. A pártkörben elterjedt hírek szerint ma délután Andrássy Gyula gróf lakásán megbeszélés folyt, amelyen Andrássyyn kívül Haller István és a ma délelőtt szabadlára helyezett Beniczky Ödön vettek részt.

A keresztyén nemzeti egyesülés pártjának egyik vezető politikusa ma a következőket mondotta munkatársunknak:

— Csütörtökön nem lesz pártunknak konferenciája, egyáltalában szó sem volt róla, mert csak január havában lesz legközelebbi értekezletünk. Az indemnitási vitában pártunk részéről Haller István és esetleg más is fel fog szólni. Azt hiszem, hogy az indemnitást e héten letárgyaljuk, bár az ellenzék ezt megakadályozhatja.

Schandl Károly földmivelésügyi államtitkár a következőképp nyilatkozott a politikai helyzetről:

— Miután megállapodtunk a miniszterelnökkel, hogy az indemnitási vitával röviden végzünk, pártunk részéről valószínűleg már nem is fog senki felszólni. Amennyiben valakinek a felszólalása szükségessé válnék, az is csak rövid lenne. Pártunk természetesen a hat hónapos indemnitást meg fogja szavazni.

— Az ellenzék az ülések kibeszélésével ex-lexet akar előidézni. Ma az ex-lex nem is olyan különös valami, mint ezeltűt volt. Mi nem ijedünk meg, ha dec. 31-ig nem kerül tetű alá az indemnitás, mert nem igaz, hogy ennek az lenne a következménye, hogy a kormány a tisztviselőket január 1-én nem fizethetné ki.

— A kormány indemnitás nélkül is vállalni fogja a felelősséget a tisztviselők fizetésének kiutalásáért. Az indemnitás vitája is át fog nyulni januárba, a kormány azonban nem akarja kitenni a tisztviselőket, hogy fizetésüket nem kapják meg január 1-én, viszont az ódium azért, hogy nincs indemnitás, visszahárul azokra, akik annak kellő időben való törvényerőre emelkedését megakadályozták.

Január előtt még letárgyalja a nemzetgyűlés a két szerzőjogi javaslatot és a külkereskedelmi szerződésekéről szóló törvényjavaslatot, amelyet Mózer Ernő előadó a nemzetgyűlés holnapi ülésén fog benyújtani.

Beniczky szabadlában

Budapest, dec. 27. Beniczky Ödönre vonatkozólag az ügyészség a vizsgálóbírónak, vizsgálati indítványt tett és kérte Beniczky előzetes vizsgálati fogságnak elrendelését. A vizsgálóbíró szombaton ki akarta hallgatni Beniczky Ödönt, azonban a kihallgatás ma délutánra maradt. Megtörtént a szükséges intézkedés, hogy ma délelőtt szállítsák át Beniczkyt a pestvidéki ügyészség budai fogházából a Markó-utcai fogházba. A kihallgatás azonban elmaradt, mert a közbejött ünnep alatt Lengyel vizsgálóbíró meghozta a maga végzését.

A vizsgálóbíró elutasította az ügyészség vizsgálati indítványát és elrendelte Beniczky Ödön azonnali szabadlára helyezését, miután nem látja fenntarogni a büncselekményt. — Lengyel vizsgálóbíró ma délelőtt hirdette ki ezt a határozatát és közölte végzését az ügyészséggel. A végzésen röviden az áll, hogy a fogságban levő Beniczky Ödön ügyében elrendeli az azonnali szabadlára helyezést.

Pozsony

a Duna-bizottság székhelye

Pozsony, dec. 27. A nemzetközi Duna-bizottság december közepe táján Münchenben az érdekelt államok bevonásával szervező ülés-sorozatot tartott, amelyen nagyon fontos és még mindig függőben levő kérdésekben döntött. A Duna-bizottság a héten érkezett vissza Budapestre, Magyarországra nézve nagyon kedvezőtlen hírral, tudniillik meghozta a döntést, amely szerint a bizottság leendő székhelye végérvényesen Pozsony lesz.

Az elhelyezkedés kérdése Pozsonyban nagyon sok akadályba ütközik, úgyhogy a végleges átköltözésre legjobb esetben márciusban lehet számítani. A konferencia másik fontos programpontja az 1922-ik évi költségvetés megállapítása volt. A bizottság összeállítása marad úgy, ahogy az eddig volt.

Debrecen város költségvetése

A jog- és pénzügyi bizottság ülése

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután 3 órakor Dr Vargha Elemér tb. főjegyző elnöke alatt ülést tartott. Az ülésen a közgyűlés elé kerülő több ügyet készítettek elő. Maga az egész ülés csendes lefolyású volt. A tárgysorozaton levő Föltségetés tárgyalásával kapcsolatosan a világitási vállalat újabb áramár felemelést akart kioroszakolni ez azonban meghiúsult.

A bizottság ülését Dr Vargha Elemér tb. főjegyző délután 3 órakor nyitotta meg.

A postapalota

Napirend előtt Márk Endre bizottsági tag szólalt fel.

— Felhívom a bizottság figyelmét — mondotta — a debreceni posta épületére. Szinte türhetetlen, hogy a város közepén egy olyan épület dimatlandokodik. Hogy ez a felszólalásom hamarabb megtörtént mint terveztem, annak az az oka, hogy értesülésem szerint a postahivatal épületében a tisztviselők összezsufoltan végzik kötelességüket. Az egész hivatal ott szorong abban az épületben, amely egészségi szempontokat is számításba véve, minden kritikán aluli. Mivel értesülésem szerint az állami költségvetésbe felvételre 5 postahivatal megépítése, ennél fogva felszólalásom oda irányított, hogy a bizottság utasítsa a városi tanácsot, kövessen el mindent az irányban, miszerint a megépítendő 5 postahivatal közül egy Debrecenben építtessék fel.

A bizottság a felszólalást magáévá tette. Ezután rátértek a napirendre.

A tisztviselői ja adalmazások

Vásáry István tb. tanácsnok javasolta, hogy tegyen a bizottság javaslatot, miszerint a közgyűlés adjon három havi indemnitást a közúti költségekre, mivel 1922 évi költségvetés még nincs meg. — A bizottság a javaslatához hozzájárult.

Vass Károly dr. tb. tanácsnok ezután előadta, hogy a fokozódó drágaságra való tekintettel a város legutóbb felemelte a világitási vállalat alkalmazottainak és tisztviselőinek javadalmazását. Ezen intézkedésből kimaradtak a vállalat nyugdíjasai, özvegyei és hadifogságban selylő alkalmazottainak hozzátartozói. Javasolta tehát, hogy a bizottság terjessze elő a közgyűlésnek, miszerint ezekre is terjesztessék ki javadalmazásuk felemelése, annyival is inkább, mivel ez nem jelent nagyobb megterhelést a városnak. A bizottság a javaslatot elfogadta.

Ugyancsak Vass Károly dr. tb. tanácsnok adta elő, hogy a város vezetősége a legteljesebb megelégedéssel szemléli Ary Lajos tb. főszámvevő pontos és ügybuzgó munkásságát. Ezt figyelembe véve, munkásságát a város azzal igyekezett honorálni, hogy részére segélyt szavazott meg. Ez a tb. főszámvevő munkásságát csak fokozta, úgyhogy ez adta meg az impulzust Vargha Elemér tb. főjegyzőnek, hogy előterjesztést tegyen, miszerint a 3000 K segély folyósítsák továbbra is. Azonkívül a közgyűlés továbbmenő pótlék címén Ary Lajost tb. főszámvevőnek a IX. és VII. fizetési fokozat között levő fizetési különbözetet is folyósítsa. Ilyképen ugyanolyan javadalmazásban részesüljön, mint a főszámvevő. A jog- és pénzügyi bizottság a javaslatához egyhangúlag hozzájárult.

A közgyűlés még 1917-ben kimondta, hogy a városi napidíjasokat ugyanugy fogja dotálni, mint a rendes tisztviselőket.

Ezt a közgyűlési határozatot a belügyminiszter nem hagyta jóvá. Miután ezek a tisztviselők igényt tartottak a drágasági és háborus segélyekre, ennél fogva keresetükkel a közigazgatási bírósághoz fordultak. Az ügyben döntés még nem történt. Az előadó javasolta, hogy a bizottság ezeknek a tisztviselőknek 1921-től kezdődőleg segélyüket visszamenőleg folyósítsa. A bizottság a javaslatot elfogadta.

Márk Endre javaslatára a bizottság kimondta, hogy a fuvaratalány váltságot élvező városi tisztviselők csupán csak 1000 korona fuvaratalányba része-íthetők, szemben az előadói javaslattal, mely különböző kedvezményeket biztosítana ezeknek a tisztviselőknek.

Költségvetés 1922-re

Ezután rátértek a város 1922. évi költségvetésének tárgyalására.

Zempléni Kornél dr. tb. tanácsnok bejelentette, hogy a számvevőség elkészítette a város 1922. évi költségvetését és azt általánosságban ismertette. A bizottság a költségvetést általánosságban elfogadta s ezután rátértek a részletes tárgyalására.

Nem emelik az áramarat

A városi vállalatok közül a világitási vállalat a világitási bizottság hozzájárulásával az 1922. február 28-ig terjedő időre indemnitást kért, mivel költségvetése még nem készült el. Ezzel kapcsolatosan az előadó bejelentette, hogy a vállalat az áramárak újbóli felemelésének engedélyezését kérte. És pedig a villamos áramnál a 7 koronás árat 10 koronára, a 16 koronás árat 19 koronára, az üzleteknél pedig 20 koronára kérte felemelni.

A bizottság az indemnitás engedélyezésének javasolása mellett volt, azonban az áramárak felemeléséhez nem járult hozzá.

Markovics Elemér dr. bizottsági tag javasolta, hogy a bizottság terjessze elő a közgyűlésnek, miszerint az bizzon meg egy, a városi tanácsból álló bizottságot azzal, hogy vizsgálják meg az egész telepet, mert szerinte ott zavarok lehetnek, ha új áramár emelés vált szükségessé. Ehez a bizottság hozzájárult.

Drága a városi nyomda

A további tárgyalások során kitént, hogy a városi nyomda 390 ezer korona nyereséget mutatott fel. A felügyelő bizottságnak az a véleménye, hogy a nyomda 400 ezer koronát is produkálhat.

Dr. Fejér Ferenc bizottsági tag felvilágosítást kért arra nézve, hogy a városi nyomda nem szállítja-e a városnak szükséges nyomtatványokat drágábban a magánvállalatoknál; mert az még nem jelenti azt, hogy legolcsóbb, ha önköltségi árban szállít.

Kondor Kálmán kijelentette, hogy ezután nyilvános árlejtést fognak hirdetni a nyomtatványok szállítására. E javaslat mellett elfogadták a nyomda-vállalat költségvetését.

Mennyi lesz a pótdadó?

A köztisztasági vállalat és a városi teglgyár költségvetésének letárgyalása után rátértek a házipénztár költségvetésének tárgyalására. A felügyelő bizottság és a gazdasági bizottság foglalkoztak a költségvetéssel. A felügyelő bizottság több rendbeli redukciónkat hozott javaslatba, amik a számvevőség által kihozott 57 és fél % pótdadó kulcsot 50%-ra szállítaná le. A gazdasági bizottság javaslatának figyelembe vételével viszont 56% volna a pótdadókulcs. A városi földbirtokoknál a bevétel 8 millióra van előirányozva. A közigazgatási költségvetés tárgyalásánál

Vásáry István dr. tanácsnok megjegyezte, hogy az állam közel 18 millióval tartozik a városnak. Jó volna, ha a közgyűlés felkérné a főispánt, hogy az illetékes miniszteriumokban intervenáljon ezen tartozások kiegyenlítése tárgyában.

Az előjáróság költségvetésének tárgyalása után a bizottság elhatározta, hogy javasolni fogja a közgyűlésnek az előjáróságnál szükségessé vált létszámcökkentést. A költségvetés többi részleteinek letárgyalása után az egész költségvetést a bizottság általánosságban és részleteiben elfogadta s azt pártólólág terjeszti a közgyűlés elé. Jelentéktelen ügyek letárgyalása után az ülés a késő esti órákban véget ért.

Forrongás Kinában

Washington, dec. 27. San Csio Ling tábornok, Mandzsuria kormányzója Pekingben magához ragadta a hatalmat. A mandzsuri táborok korlátlan ura ma Pekingnek és csapataival megszállva tartja a fővárost. A kormányt már lemondásra kényszerítette és valószínű, hogy ezt fogja tenni a köztársaság elnökével is.

A hősi halottak statisztikája

Sándor-Schlesinger Pál képviselő megjárta. Egyszer előállott a nemrégimultban egy olyan kívánsággal, amiről ő is, a zsidóság is azt hitte, hogy a mai viszonyok között azt lehetetlen teljesíteni: *adja közre a kormány a világháboruban elesett zsidó hősi halottakról szóló statisztikát.* Mindenesetre merész kívánság volt ez; merész annyiban, mivel a mostani Csonkamagyarország kormánya nem rendelkezik a régi ezeréves terület közigazgatási hatóságaival és így remélni lehetett, hogy a felelet elmarad. Bizonyos ideig tényleg késett a kimutatás és akkor a rosszul következtető képviselő vérszemét kapva, a mult héten újra követelte az adatokat. Gondolta, megint nem kap — mert nem kaphat — választ és akkor ki lehet állni a piacra az al liberális-zsidósájtónak és letajtékezni a következőket: „Látjátok zsidó és zsidobarát feleim, a kormány nem meri közreadni az adatokat; mert ha kiadná, akkor kiderülne, hogy a zsidók is annyi halottat veszítettek a világháboruban, mint a magyar gójak. És akkor honnan az a szertelen ajvé, hogy a zsidók kihuzták magukat a háborúból? Hiszen egy szemenszedett keresztyén hazugság stb. stb.” Azonban igazán „welche Wendung:” a kormány egészen váratlanul kiadta az adatokat és ezzel ez az egész ügy furcsa fordulatot vett.

Most már mi, keresztyén magyarok, köszönjük Sándor-Schlesinger képviselőnek, hogy ezt a kérdést hiteles adatokkal törekedett megvilágosítani. Mert reméljük, hogy a központi Statisztikai Hivatal kimutatását talán még az al liberál elemek sem merik megtagadni. Bár ezeknek a merészsége határtalan és kiszámíthatatlan. Az adatok — amint olvassuk — „az egész régi Magyarországra vonatkoznak.”

És ezekből megtudjuk, hogy a világháboruban a zsidóság a teljes Magyarország összes lakosságához mért százalék arányban semmiesetre sem vett részt, mivel halottakban a 49%-nak csak a felét, 25%-t vesztette! Hiszen mi, keresztyén magyarok, tudtuk ezt nagyon jól magából a háborúból. Kint a fronton, ahol a halál olcsó volt, kilométeres vonalokon és több ezer főnyi létszám közt irmagul alig-alig láttunk egy zsidót, ellenben bentebb: a gazdasági hivatalokban, a hadtápkörzetekben és itthon a pöttesteknél növekvő számban helyezkedtek el. S ezek még úgy, ahogy szolgáltak. De tenger volt olyan, aki „untauglich” lett a fajhú sorozó orvos jóvoltából, vagy pedig mint „nélkülözhetetlen” felmentetett és azután cipőt szállított, bört szedett, művészkedett és a jövedelő bolsevizmusra készített elő. A keresztyén magyarság már a világháború második felében mind inkább fokozódó haraggal látta ezeket a tényeket és készülődött is a megtorlásra. De hiszen épen azért kellett forradalom, hogy ezt ne hajthassuk végre. Mikor aztán a szennyes idők elmúltával újra felhangzottak a zsidóság ellen ezen vádak, akkor elővették a régi bevált receptet: „si fecisti, nega”, vagyis: bizonyítsuk be, hogy igaz, amit állítunk, mert ők azt tagadják. Nincsen ugyan meg az ország kétharmadrésze, nincsen meg tehát a régi közigazgatási kapcsolat és rendszer, de az mindegy — hirdették ők, a zsidók — azért csak bizonyítsatok ti, keresztyének, ha tudtok!?

És ime, hallatlan örültség, ezek a vakmerő és elfogult gójak bizonyítanak: közreadták a sok munka és fáradság árán megszerzett adatokat. Ezekből az adatokból azután tisztán és határozottan kiolvashatja akárki a zsidóság szerepét a világháboruban. Kíváncsiak vagyunk, mivel felelnek erre a zsidó berkekből, a ghetto oduiból? Azt tudjuk, hogy a beismerés szava, a tettenérés megnyilatkozása egy betűben sem fog kifejezésre jutni, hiszen nem azért zsidó a zsidó, hanem mégis várjuk, miben lelik meg a kibuvót?

És végül mi is kérnénk a Közp. Statisztikai Hivaltól egy kimutatást: *alapítsa meg hány százalék zsidó volt a népbiztosok, a direktoriumi tagok között?* Ez is igen beszédes adat fog lenni.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER
CSAK KERESZTYÉN LAPOT VÁSÁROL!

Karácsonyfa-ünnepély. Az országos tanítói árvaház szép karácsonyfa-ünnepélyt rendezett az árvák részére. Az ünnepélyen Miskolczy Lajos főispán, Lindenberger János pappal preláts és dr. Szabó József kir. tanfelügyelő is megjelentek. Az árváknak Hertelendy Árvaház tartott felemelő beszédet, azután az ajándékokat osztották szét. Az ünnepélyt a növendékek karának éneke zárta be.

Szovjettözsde. Moszkvából jelentik, hogy január 1-re tervezik a pétervári tözsde megnyitását.

Leégett a bukaresti főpályaudvar. Bukarestből jelentik: Vasárnap este a bukaresti északi főpályaudvar kigyuladt és félig elhamvadt. A tűz tetemes károkat okozott. Rengeteg podgyász égett el. A vasutak zavartalan forgalmát már biztosították.

Házasságszédelgés. Alaposan megkárosította Szabó Zsuzsanna Egymalom-utca 8. szám alatt lakó 26 éves leányt Szabó Lajos fiatalember. Szabó udvarolni kezdett a leánynak s házasságot is ígért neki. A leány hitt a fiatalember ígéretének, aki rövid idő alatt 18 ezer, majd később újabb 10 ezer koronát csal ki tőle. Legutóbb ismét pénzt kért a leánytól, aki azonban most már gyanút fogott s nem adott, mire Szabó Lajos faképnél hagyta menyasszonyát. A leány feljelentésére a rendőrség megindította az eljárást a szédelgő fiatalember ellen.

Városi nyugdíjasok figyelmébe. Felhívhatnak a városi nyugdíjasok és özvegyek, hogy az 1921 április hó 1-től 1921 december hó 31-ig járó rendkívüli segélyük, továbbá a beszerzési segély felvételéhez szükséges nyugtatványok átvétele végett a városi számvevőség 17. számú szobájában mielőbb jelentkezzenek. Egyben felhívjuk a számvevőségi hirdető táblára nyugdíjasaink figyelmét. *Városi számvevőség.*

Baleset az egyetemi építkezéseknél. Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délelőtt 12 órakor a nagyerdői egyetemi építkezéseknél. A kazánházban több munkás a kazán felszerelésén dolgozott. A kazán alkatrészeit csigán vontatták fel. Vontatás közben a csigán egy láncszem elszakadt s a magasban lógó kazánrész, amely 30—40 kiló súlyú volt, az ott dolgozó Ungváry József-re zuhant, akinek jobb karját a vas könyökből loszakította. A gyorsan előhívott mentők a szerencsétlenül járt munkást beszállították az Augusztina-szatóriumba. Állapota súlyos, de nem életveszélyes. A vizsgálatot megindították, hogy kiderítsék, kit terhel a szerencsétlenségért felelősség.

Új iparengedélyek. A városi tanács a következő iparengedélyeket adta ki az alábbi iránt ipardíjak kiszabása mellett: Kallós Ignác eszmatéria ipar 300 K, Bonisz József takarmánykereskedés 500 K, Berger Julia fűszer- és gyarmatár kereskedés 500 K, Berkovics Béla rőfös- és divatár kereskedés 1000 K, Stern József és Testvére kefégyár r.-t. tolette és háztartási cikkek kereskedése 1000 K, Gellén Sándorné alsó- és felsőruha vétele és eladása 300 K, özv. Buza Mendelné rőfös-, rövidáru kereskedés 500 K, Pal Jánosné óska és javított ruhaneműk vétele és eladása 300 K, Lefkovits Ignác új ruhaneműk kereskedése 300 K, Györy Lajos zöldség-, főzelék-, burgonya és gyümölcs kereskedés 1000 K, Kovács István timár ipar 500 K, Makszin Miklós asztalos ipar 500 K, Bancsi Mihály fuvaros ipar 500 K, Szasz Lajos férfi- és női divatárú és készpénz kereskedés 500 K, Szakoly Miklós cimpesztő 200 K, Farkas Lajos géplakatos 500 K, Baranyai Sándor lakatos és kovács 500 K, H. Sinay Gyuláné szatóc ipar 300 K, Faludi és Elek kézmű-, rövidáru-, szövetáru-, zsák-, ponyva-, zsinag- és pokróc kereskedés 2000 K, Puskás József cipész ipar 500 K, Sándor András fuvaros ipar 500 K, Palur Zsigmond asztalos ipar 500 K, Szantay Alice újság- és könyvkereskedés 300 K, Oláh Gábor cipész ipar 500 K, Bonisz József asztalos ipar 500 K.

Husfűstölés pontosan és kifogástalanul. Zöldfa-utca 3. sz. alatt.

Nevjegyek a legolcsóbban, a legjobb kivitelben azonnal készülnek Csáthy Ferenc papirkereskedésében Piac-u. 8. Ujévi naptárak legnagyobb választékban.

Az ügyvédek köréből. A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a debreceni ügyvédi kamara dr. Tóth Kálmán valamint dr. Böszörményi Béla és dr. Öreg Béla ny. járásbíró ügyvédek Debrecen székhellyel az ügyvédek névjegyzékébe felvette.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonnak, jóbarátunknak, az elhunyt pályatársainak, kik felejthetetlen leányom, testvérünk temetésén megjelentek és ezáltal mélyszégyes fájdalommat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk halás köszönetet. Debrecen, 1921. december 27. Özv. Vécsey Sándorné és gyermekei.

Szepessy Ferenc tánciskolájában január 2-án délután 6 órai kezdettel egy új tanfolyam veszi kezdetét. Beiratás egész nap. Simonffy-u. 1. c. II. em.

Hajószerencsétlenség a Dunán. Belgrádból jelentik: Tegnap délután a *Pristend* nevű vonatgőzös a Száva és a Duna torkolata előtt összeütközött a *Strossmayer* nevű személygőzössel és 3 perc alatt elsüllyedt.

Drágul a pénz Ausztriában. Az osztrák pénzintézetek a takarékbetétek kamatlábát az eddigi 3 és fél százalékról 5-re emelték fel.

A világhírű Shimmi csak Szepessy mesternél tanulható a legrövidebb idő alatt! Simonffy-utca 1. c. II. emelet.

„Emigránsok” alkonya

Bécs, dec. 27. A dec. 1-i nagy zavargás dolgában a rendőrség erélyes vizsgálatot indított és már eddig több, mint 150 kommunistát utasított ki Bécsből, akik között főleg „magyar” és jugoszláv agitátorok vannak. A kiutasítottak között szerepel Vágó Béla, Landler Jenő, Rudas, Lukács, Lengyel, Gábor Andor és mások, de ezeket még nem távolították el Bécsből, mert kiutasításuk ellen fellebbezéssel éltek. A bécsi rendőrség a kiutasított kommunisták névjegyzékét megküldi valamennyi állam képviselőnek, amelyek megtagadják a bolsevikiek utlevélnek lattanozását. Akiiket kiutasítottak, azokat ügyük végleges elintézéséig *internálták* a Bécshez közel levő Mauer nevű helységben. Ugyancsak a kommunisták ellen irányul az az intézkedés is, hogy körültekintéssel járnak el a tartózkodási engedélyek kiadásánál és az engedélyt kórókkal szemben megállapítják, hogy nem forog-e fenn kommunistaság gyanúja.

A dohányraktári lopás

A tábla dönt a szabadlára helyezés ügyében

A dohányraktári 700.000 koronás értékű lopás ügyében a letartóztatott vádlottak védőik által felterjesztést nyújtottak be a bírósághoz, melyben tetemes összegű kaució ellenében kértek szabadlára helyezésüket.

A vádtanács dr. Viki Sándor kir. törvényszéki tanácselnök elnöklété alatt hozott határozatában a letartóztatásokat az *összesekkel szemben fenntartotta ugyan, de Gyulai Mihály, Nagy Samu, Weisz Márton és Papp Tamással szemben oda módosította* hogy ezek a felajánlott kaució felemelése esetén szabadlára helyezhetők.

A vádtanács Gyulai Mihállyal szemben a kaució összegét 50.000 koronában, Nagy Samuval szemben 60.000 koronában, Weisz Márton és Papp Tamással szemben 200—200.000 K állapította meg.

A vádlottak hajlandók a felemelt kaució lefizetésére, az ügyészség azonban a kauciót keveselvény, a kir. ítélőtáblához jogorvoslattal élt a vádtanács döntése ellen.

A tábla döntése e hét folyamán várható, s a tábla döntésétől függ majd a szabadlára helyezés is.

A vizsgálat eddigi adatai szerint az elmúlt két év alatt a dohányraktár kára 540.000 koronára rug, valószínű azonban, hogy a kár nagyobb s hogy tolvajlások még az oláh megálló előtt is történtek. *Pretnesz-állás* előtti időkben is történtek. *Pretnesz-állás* Jeno vizsgáló bíró elrendelte több évre visszamenőleg a rovatolást, mert csak ennek megtörténte után állapítható meg pontosan a kincstár kára.

A telefon új díjai

Értesitem a debreceni távbeszélő előfizetőket, hogy a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter ut 1922 1-től kezdve a következő távbeszélő díjtételeket állapította meg:

Előfizetési díj 1 rendes főállomáért havonta 225 korona. 1 fő és 1 mellékállomáért havonta 316 korona. 1 fő és 2 mellékállomáért 407 korona és interurbán 10 má-ig minden mellékállomáért havonta 66 korona. Nyilvános jellegű helyiségben levő távbeszélő állomások havonként 500 korona. Külföldön fekvő vonal minden 100 métere után havonként 4 korona vonalfenntartási díj is fizetendő.

Egyébként fizetendő *beszélgetési díjak* 3 percig tartó beszélgetésért:

0—25 km. távolságra 10 korona, 25—50 km. távolságra 20 korona. 50—200 km. távolságra 40 korona, 200 kmen felüli távolságra 60 korona. Meghívás díja 20 korona. Sürgős beszélgetésért és meghívásért háromszoros díj fizetendő. Ezek szerint a budapesti nem sürgős beszélgetés díja 40 korona, sürgős beszélgetés díja 120 korona.

Hitelezési díj a hó folyamán számlázott minden beszélgetés után 2 korona.

Felkérem azon távbeszélő előfizetőket, akik távbeszélő állomásaikat az új díjtételek mellett nem tartják meg, hogy ezen szándékukat f. hó 31-ig a távbeszélő osztályvezetőnek bejelenteni sziveskedjenek.

Bohus, pt. főfelügyelő.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR

Szerdán: A fakir. C) bérlet.
Csütörtökön A) bérlet Szilveszter premierje.

Kállay Jolán temetése. A legkedveltebb primadonnák egyike, Kállay Jolán, akinek először Pozsonyban és Nagyváradon voltak nagy sikerei, később pedig a Király-színház primadonnája lett, tegnap hajnalban a Belvárosi-színházban meghalt. A kiváló színésznő az utóbbi időben már visszavonult a színpadtól s Miskolcon élt, ahonnan rokonai látogatására jött Debrecenbe. Utazás közben tüdő- és mellhártyagyulladás *kapott* s már nem lehetett segíteni rajta. A mindössze 36 évet élt, ünnepelet művésznő temetése ma délelőtt egyegyed 11 órakor lesz a Csokonai-színház előcsarnokából.

Előadás a szegény gyermekeknek. A Csokonai színház nözötere ma délután boldog és vidám gyermekszereggel telik meg. Az igazgatóság ugyanis karácsonyi ajándékképpen ingyen előadást rendez Debrecen szegény gyermekei számára s az összes jegyeket a jótékony egyesületek rendelkezésére bocsátotta. A délutáni előadás *Pintér* Dezsőnek, a Csokonai színház tagjának látványos gyermekdarabja: A falu rózsája kerül színre.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Szerdán C) bérletben kerül színre **A Fakir. Hulassy Mariska és Rubinyi Tibor** viszik a vezető szerepet. — Csütörtökön lesz „Szilveszter” premierje.

Sándor Mátyás, Jules Verne regénye az Apollóban. Ez a monumentális filmremek a világhírű regény írónak egyik legragyogóbb megnyilatkozása. A főszerepben Romuald Joubé ki a *J'Accuse* és az *Odette* asszony vétke című drámákban lett világhírűvé, a főszerepben rendkívüli alakítást nyújt. A felvételek és a rendezés felülmulják az eddig látottat, úgy, hogy a közönség a legnagyobb dicséretének adott kifejezést. — Ma szerdán utoljára kerül az első rész műsorra, holnap csütörtökön a második rész Antekirt orvos 5 felvonásban lesz bemutatva, ez a rész még fokozza az eddig látottat. Jegyélvétel.

Nagy szilveszter est az Apollóban. Tom-bola. Vigjótékok

„Asszony becsület” a címe annak az amerikai színműnek, melyet az Uránia mai műsorában, 7 felvonáson keresztül, elsőrangú amerikai művészek játékában mutat be. Kiegészítő film gyanánt „Nobody” 12-ik és utolsó kalandja

van műsor. Kezdeté pontosan 5, 7, és 9-től. Rendes helyárak. Utalvány jegy ma és holnap érvényes. E műsor holnap utoljára látható.

Marci bajban van. Az idény legkacagatóbb mozi-szkeccse. A legújabb amerikai tánc, a „Shimmy” és „Katica” egy felvonásos, pompás, ötletes, kacagató színpadi tréfa, végül „Chaplin a tilosban” 2 felvonásos burleszk film. Mindez az Uránia péntek és szombati évszázó sláger műsorát képezi, mely minden másnapi Sylvesteri szórakozást felülmul. Kzen előadásokra a jegyek csaknem mind elővételben fognak. — Siessen magának jegyet biztosítani.

Marci, Shimmy, Katica, Chaplin az Urániaban pénteken, szombaton 5, 7, 9-től. Siessen váltsa meg rendes jegyét. Ilyen műsort még nem látott.

SPORT

Birkózás. Dr Rende Károly a MBOSZ. országoszele ismert illusztris főtáncára tavaszra egy nehéz atletikai Almanachot óhajt kiadni, amely értesüléseink szerint valósággal bibliája lesz ennek a sportágnak. Ebben az Almanachban a szövetség teljes organizációja, összes szabályai, döntvényei és hivatalos kiadványai fel lesznek tüntetve, úgy hogy valóságos vezérfonal lesz a nehéz atletika kedvelőinek számára minden ezen sportágot érintő és érdeklő kérdésben. Ezenfelül három hatalmas fejezetben fogja tárgyalni a birkózást, boxolást és a súlyemlést. A legfontosabb eme sportágakkal összefüggő kérdéseket, a mai orvosi és sporttechnika legmodernebb vívmányainak szemszögebből fogja tárgyalni az említett Almanach, amely messze túl fogja szárnyalni az ily címen megjelent hasonló sportműveket. Az Almanachba

Magyarország legkiválóbb szakértői fognak írni (Gerenday, Brüll, Tatic, Csanádi, dr Radnay, dr Barabás, Radvány Jenő, Radvány Ödön, Weisz Richárd stb) s így a nehéz atletikával foglalkozó sporttársaink nemsokára oly könyv birtokába jutnak, amelynél különb a művelt nyugati nemzetek fiainak sem áll rendelkezésére.

Az Almanach behatóan kíván foglalkozni a vidék sportjával is. Mivel az adatgyűjtésre rövid idő áll rendelkezésére, e helyről hivatalosan felszólított kerületünk összes birkózással foglalkozó egyesületeit, hogy birkózó szakosztályuk pontos névsorát (a tagok pontos lakcímeivel együtt), a birkózó helyiség pontos megjelölését, a tréningnapok és tréningvezetők megnevezését, a birkózók számát (eredményeik feltüntetésével s lehetőleg a legkiválóbbak fényképeinek és rövid életrajzának közlésével) hozzáadják leadni sziveskedjenek. Mivel a vidék sportmúltját is fel fogja ölelni az Almanach, felkértem kerületünkben lakó ama urakat, akik valaha a nehézathletikát kultiválták, abban számottevő eredményeket értek, hogy adataikat bocsássák rendelkezésemre.

Azok, akik egyes férfiak kiváló erőprodukciónál tudnak, az eset és a teljesítmény leírását esetleges bizonyítékok megjelölésével bocsássák rendelkezésemre.

A birkózással, súlyemléssel, boxolással és általában erőprodukciónál összefüggő hagyományokat (népmeséket is) és anekdotákat szintén egybegyűjteni óhajtánám az említett mű számára. Minden ilyen emlék egy-egy lomb a magyar virtus fáján, amely ha megésséskitva mered is most a ködös felhők felé, ismét ki fog terebélyesedni és új lombokat fog hajtani, ha majdan eljő az új magyar tavasz!

A legkisebb adat is érdekel, hiszen alapjaiból kell ismét felépítenünk nemzeti nagyságunk ledöntött templomát, amelyben a vezítár

multán ismét együtt lesz minden magyar, aki hinni tudott Nemzetünk feltámadásában. Végül, mivel az Almanach névszerint is felfogja sorolni a magyar birkózó athletákat, haladéktalanul kérem az igazolások beküldését.

Debrecen, 1921. Karácsony napján **Paulovich** Pál ker. előadó. Széchenyi-u. 23. I. em. 1.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Homoki fajbor

literje 4) korona, kitűnő minőségű kisebb nagyobb tételekben kapható Burgundia-utca 5. sz. alatt.

Napszamosokat

keres a gázygár.

Kulcsöveket

használat veszek. Kállay Bocskai-tér 5. E.

Bélyeggyűjrar és vésőintézet
PAULÓ I.
Bathányi-utca 22.
Telefon 1363.

Forgács István
művészi
Hádócs-utca.

Kis ház jókarban, 950 m² területtel, 81 telekkel, konyhakertnek kiválóan alkalmas fekete agyagföld. Nemes-utca 7. szám (Tócsos kert.) **Eladó.** Ertekezhetni „Hajdúföld” szerkesztőségében délután 6 órakor.

DEBRECZENI KALAPGYAR Széll Gergely

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan pontosan készíttetnek **Piac-u. 63. sz.**

Gezdasági VAS AKUR, takaréknonyhák és lemezrudak beszeresethető.
TELEFON: 6-20
Bakos István Pat. hordózári világ-szabalom egyedáras-kereskedésében. Sílása.

Sesztina Lajos vaskereskedése
Piac-u 23. Telefon 6.

Rudvasak, vaslemez Horgon, fedélemeztűzhelyöntvények: Karikás kályha: SZEGEK, Huzalok, Csészoló korongok, Vadászati csikkek, GAZDASÁGI, HÁZ-TARTÁSI VASÁRUK

Dezső László ingatlanforgalmi intézete és bankirodája
Marótny György-u. 19.
Fennáll 15 év óta.

Elad és vesz: Földbirtokot, csanak, gyárakat és cséplőgépeket, gőzmozgatókat és szállótelepeket.

Bankügyekben: Pénzkölcsönt folyósított ingatlanra és közüzínlogra bármely összeg erejéig, elad és vesz idegen pénzeket, dollárt, szokolt, lelt, márkát és frankot és tőzsdéügyekben megbízhatóan eljár.

DEZSŐ LÁSZLÓ telekkönyvi okl. v. rendőrfogalmazó irodája.

Rikkancsok azonnal felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

A tőzsde
Magyar korona: 82 1/2.

Az ünnepek utáni tartózkodó hangulata jellemezte a mai tőzsdét. A piac az alacsonyabb zürichi jegyzés ellenére újlétlenül nyitott. A tartózkodó hangulat a tőzsdéidő későbbi folyamán sem tudott megjavulni. Egyedül a kuliszban történt vásárlás bécsi megbízásokra, főleg Allamvasutban, Rimában, amelyeknek árfolyamai 100-150 koronás árszeregre tettek szert. Kisebb érdeklődés mutatkozott Osztrák hitel iránt gyenge forgalom mellett. Déli vasutban és Angol Magyar Bankban az eladók voltak túlsúlyban, hogy ezek néhány pontos árszerteséget szenvedtek. A bank és biztosítóintézetek piaca teljesen eseménytelen volt, ugyszintén a közlekedési vállalatok piaca is. A malompiac vonatott hangulat mellett tartott Egyes értékek 25-50 pontos árszerteségre tettek szert, így Borsod-Miskolci, I. Budapesti gőzmalom, míg a többiek néhány ponttal lemorzsolódtak.

Budapesti sárlat.

Magyar hitel 1910, Osztrák hitel 1030, Angol-Magyar 735, Leszámitoló bank 745, Magyar-Olasz 300, Jelt hitelbank 300, Hazai bank 665, Salgó 5550, Rimamurányi 2700, Közúti 940, Déli vasút 1230, Államvasut 3750, Keresk. bank 7100, Államias takarékl 1000, Pesti hazai 24500, Borsod miskolci 3450, Concordia 2200, Budapesti gőz. 6200, Gizella 2650, Hungária 2275, Viktória 14300, Beocsini 6300, Kohó 4925, Államias közszén 10675, Urkányi 5800, Adria 6800, Atlantic 7800, Levante 7400, Trust 1925, Gans Danubius 33500, Ganz villamos 5600, Lipták 504, Magy. ac l 2625, Schlick 1070, Würmer 630, Brassói 3450, Izzó 5400, Spódium 2550, Hazai faterm. 2225, Klottid 3225, Erdő 980, Nasicí 1730, Neuschl Licht 710, Orsz. fa 1080, Telefon 4275.

Valuták.

A valutapiac kimondottan lanyha volt. Az üzlet rendkívül szűk keretek között mozgott. Az összes értékek pontlpontra lemorzsolódtak. Különösen nyugati valu-

tákban volt nagyszámu eladó a piacon. — Ezek a valuták mind nyitási nívójuk alatt zártak. Az utóállamok valutái közül egyedül a szokol volt szilárdabb, míg lei és a német márka hanyatlottak.

A külfelések piaca rendkívül esendes volt. Néhány berlini, milánói és prágai váltó cserélt gazdát.

Napoleon 2400-2430, Angol font 2600-2650, Dollár 623-632, Francia frank 4925-4975, Márka 352-62, Lira 2725-2775, Osztrák kor. 10 25-11 25 Rubel 4550-4650, Lei 485-495, Szokol 860 870, Svájci frank 12150-12250, Korona dinár 905-915, Lengyel márka 19 50-20 50.

Zürichi zárlat: Berlin 290.—, Holland 157 50, Newyork 513, London 2148, Páris 4090, Milánó 2270, Brüsszel 3985, Prága 710, Budapest 82 1/2, Zágráb 200, Bukarest —, Varsó 18, Bees 19, Osztrák bélyegzett 11.

Terménytőzsde.

Csekély kínálat mellett az üzlet szilárd különösen kenyérmagvakban, amelyek 50 fillérel drágultak. Árpa, köles változatlan, a zab szilárd. A tengeri 50 fillérel drágult. A repace változatlan.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2280-2310, fehérmegyei 2275-2300, pestmegyei 2275-2300, rozs 1500-1525, takarmány árpa 1650-1700, sörárpa 1750-1850, köles 1500-1600, zab 1475-500, tengeri 1900-1950, repace 27-29, Korpa 100-1100.

Sertésjelentés. Zárt vásári maradvány 22, érkezett 56 sertés, eladatott 15. Szabadvásári maradvány 1221 sertés, 296 süldő és 30 malac, érkezett 408 sertés és 31 süldő. Eladatott 94 sertés és 85 süldő.

Árak zsirsertés fiatal nehéz 76-88, könnyű 70-80.

Dollárt

Simon György DEBRECZEN Kossuth-u. 11.

Ujévi ajándékok

Parfüm, Manikür és Fésükazetták stb. illatszerek minden illatban, szappanok és mindenféle piperecikkek nagy választékban

Telefon 14-80.

Korzó Drogueria

Piac-utca 42. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni Unitárius Egyház 1921 január hó 7-én, délután 3 órakor a Menekültügyi Hivatal (Simonffy utca 1. e. l. emelet) helyiségében tartandó nyilvános szóbeli árverésen eladja az Ondódon Veréb-dűlőben 52 tanya számu birtokán a tanya épület körül és a dűlőnt mentén számozottan kijelölt 68 darab 9 köbm. müfa, 110 köbm. tűzifa és 14 köbm. tuskófa tömegből álló akácát tövön a helyszínén. Árverési és szerződési feltételek ugyanott megtekinthetők a délelőtti hivatalos órák alatt. Érdeklődőknek az eladásra kerülő fákat a tanyabirtok bérleje megmutatja.

Székely Ferenc, gondnok.

Debreczeni Első Takarékpénztári elővételi jogokat legelőnyösebben vesz a **Gótsch Bankiroda**

Debreczen, Piac utca 38. szám alatt I. emelet. **Telefon 7-95.**

Aranyért, Ezüstért budapesti magas árakat fizetek **Kramer** Simonffy utca 17.

Kőváry és Altmann

szücs mesterek
Debreczen, Piac utca 42.
Pannonia szálló udvar
Mindenféle szücs munkákat szak szerűen készít a legutóbbi divat szerint. Ugyanott kész munkák kaphatók. Megrendeléseket pontosan eszközöl.

NAPI HIREK

oo

— **A Kormányzó karácsonyi ajándéka.** A Kormányzó 30 ezer koronát küldött a pécsi rokksant szövetség, a bányászok gyermekei és a közalkalmazottak számára.

— **Előléptetés.** *Gal* Károlyt, a Tiszazsugyem jogi dékánátusának népszerű irodalomtisztjéért a vallás- és közoktatásügyi miniszter irodalgaigazgatóvá nevezte ki. Az előléptetés értelemekben gazdag tisztviselőt ért.

— **A toronyórák kezelése.** A városi tanács, mint azt jelentettük, a toronyórák karbantartására pályázatot hirdetett. A pályázati határidő december 27-én járt le. Az órák karbantartására két pályázat érkezett be. Az első pályázó *Néma* Lajos mérnök, aki havi három ezer korona és egy öl tűzifa ellenében vállalta volna az órák karbantartását, míg ha az órák javításához szükséges anyagot a város adja, akkor havi 1500 korona és egy öl tűzifa ellenében.

A másik pályázó *Borbély* Károly órásmester, aki évi 16 ezer koronáért vállalja az órák karbantartásáról való gondoskodást, sőt az órák kenéséhez szükséges olajat is hajlandó adni. A tanács *Borbély* Károly órásmester ajánlatát találta kedvezőbbnek, tehát megbízta őt az órák karbantartásával.

— **A hadikölcsön a pénzintézetek mérlegében.** A pénzügyminiszter rendeletére a pénzintézetek hadikölcsön-állományáról statisztika készül, amely nem egyes pénzintézetek hadikölcsön-állományának megállapítására terjed ki, hanem arra is, hogy minő árfolyamon szerepel az egyes pénzintézetek mérlegében a hadikölcsönkötvény, összehasonlítva a mai forgalmi értékkel. Ebből a statisztikából azután meg kell állapítani azt is, hogy milyen konzekvenciákkal jár egyes pénzintézetek helyzetének megítélésénél a hadikölcsönkötvények értéke és állománya. 700 pénzintézettől kéri az adatokat és az összegyűlt adatokból készítik el a statisztikát.

— **Monostorpályi előljáróság nélkül.** Az eset Monostorpályiban történt. Néhány nappal ezelőtt *Marjay* Barna, a derecskei járás főszolgabírája arról értesítette Monostorpályi község előljáróságát, hogy *Kovács* Jánossal *Szonka-Biharmegye* főispánjával hivatali vizsgálatot fog a községben tartani. A főispán már reggel nyolc órakor megjelent a faluházán, ahol egyetlen előljárósági tag sem volt még hivatalában. — Mivel a hivatalos idő kezdete 8 órában van megállapítva minden községben, az erélyes és pontos főszolgabíró felfüggesztette az egész községi előljáróságot. Csak 10 óra felé népesedett be a tanácsterem s az előljárók azzal mentegőzték, hogy „Nem hittük, hogy egy ilyen nagy ur, mint a főispán ilyen jókor jön fel a hivatalba!” Az előljáróság újra választása Monostorpályiban január 14-re van kitűzve. Addig a szomszéd község jegyzője intézi a község ügyeit.

— **Főapolónói tanfolyam.** A vöröskereszt egyesület debreceni fiókjának választmányja 3000 koronát bocsájtott a főapolónói tanfolyam céljaira.

— **Lesznek motoros járatok?** Néhány héttel ezelőtt ankét volt a városháza kistanácstermében a beállítandó motoros vonatok tárgyában. A vegyes bizottság ki is dolgozott egy menetrend-tervezetet. Sajnos, a motorosokról azóta szó se esett. Lehetetlen, hogy ezt a gazdaságilag annyira jelentős tervet a Máv. elejtette volna és reméljük, hogy a motorosok a tervbe vett vonalokon mielőbb beállíthatnak.

— **Királyi nász.** Rómából jelentik, hogy a belga királyi párnak tavaszi római látogatása alkalmával megtartják *Jolanda* hercegnő és a belga trónörökös eljegyzését.

— **A gépkocsik és kerékpárok bejelentése.** A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a m. kir. miniszteriumnak az ország területén levő gépkocsiknak és motorkerékpárok kötelező bejelentése, valamint azoknak új forgalmi engedéllyel és rendszámmal való ellátása tárgyában kiadott és 1921. december 31-ig meghosszabbított határidő 1922. március hó 31-ig meghosszabbítottatik.

— **Gyilkolják a magyart.** Egy vasmezei péterhegyi magyar gazda *Szentgotthárdra* akart menni utlevél nélkül, hogy karácsonyra gyermekeinek ajándékot vihessen. A határ közelében egy jugoszláv határőr észrevette a közelében bujkáló magyart és rálőtt, de a golyó nem talált halálosan. A jugoszláv bandita erre a sebesülte vetette magát, összeszurkálta kezzeit, ereit felszaggatta, úgyhogy a magyar sebeibe belehalt. A magyar gazdát hat kiskoru árva siratja. A jugoszláv hatóság az állatias katonát őrizetbe vette. Bizonyosan kiűntetést fog kapni vitéségéért.

„Csaba“

Két és fél évvel ezelőtt a forradalom zivatarában egy percre megállott egy pár diák, hogy lélegzetet vegyen, hogy gondolkozzék. Csak igen kevesen voltak, kik a szív s a nemzeti öntudat szavára hallgatva, megalakították a „Csaba“ bajtársi egyesületet.

Első alakulat volt, mely a forradalom közepett a „Hazáért, szeretetért, becsületért“ küzdött. Nem politizált, nem pártoskodott, szívükben a nagy magyar haza szeretete, a béke, a becsületes munkakedv szent tüze égett. Számuk csak lassankint szaporodott, de annál jobban győzedelmeskedett a józan gondolkodás, a komoly munka, a magyar nemzeti szellem az ifjúságot mindenkor jellemző, minden újért lelkesedni tudó „szalmaláng“ felett.

Sok akadállyal kellett megküzdeni különösen ott, hol a legnagyobb és legfőbb félszke volt a kommunizmusnak, hol az emberek, elvakulva a szabadosság vérpíros színétől, nem látták a pusztuló emberiséget, a feldarabolt hazát, a félredobott szeretetet s a sárta tiport becsületet.

„Haza, szeretet, becsület“ szent jegyében bontott zászlót a budapesti tudományegyetem orvoskarának „Csaba“ bajtársi egyesülete.

Hosszu és fáradságos ut volt, melyen le tudtak jönni ide Debrecenbe, hogy városunk utcáin is fel-feltűnedezen az arany-zöld-kék szalaggal ékesített sipkás fajmagyar orvostanhallgatók kis csapata.

Ez alkalommal sem mondunk mást, mint azt, hogy amint az egyetem egyik professzora is írta, „az egyesület az egész nagy Magyarországra kiterjedő nyilvános munkásságot kíván kifejezni“.

Az egyesület becsülettel, szeretettel vivja titáni harcát a magyar haza visszaszerzése, az igazi magyar nemzeti öntudat felélesztése és fejlesztése érdekében, valamint a politikától és pártoskodástól mentes fajmagyar érdekekért. Ez a nagy cél, mely előttük lebeg. Törekvésük az, hogy „akik az egyetemről kikerülnek, — mint a professzor ur írta — meggyőződésük szerint a magyarság apostolai, készülségük révén a magyarság vezetői és tanítói s ne csak a test, de a beteg hazának gyógyítói is legyenek“.

Ezek után kérjük Debrecen lakosságát, kik rokonszenvvel kísérik az ifjúság törekvéseit, hogy ezeket az arany-zöld-kék szalagos sipkás fiukat, ezeket a „Csabaistákat“, kik a „Haza, szeretet, becsület“ jegyében szeretettel jöttek ide, törekvéseikben támogassuk s szeretetünkkel halmozzuk el.

Kezükben a zászló a szeretet, a becsület, a haza zászlója.
Szeressük őket!

Közli velünk a „Csaba“ bajtársi egyesület vezérsege, hogy a debreceni urasszonyok és leányok kívánságához híven zászlót óhajt készíttetni, mely zászló hivatva volna az egyesület céljaival rokonszenvezőket egy táborba gyűjteni s e zászló előállításai költségeinek fedezésére gyűjtést rendez. A zászló művészi díszítését Debrecen áldozatkész urleányai szívesek voltak magukra vállalni, míg a gyűjtést hatósági engedély alapján az egyesület két bajtársi végzi.

E helyen tolmácsoljuk a „Csaba“ bajtársi egyesületének köszönetét *gönci Kovács* János földbirtokos ur és neje, *mándi Mándy* Janka urasszonynak, kik a gyűjtést 10.000 koronás adományukkal megajították.

— **Városi közgyűlés.** Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága 30-án pénteken délelőtt 9 órakor *Miskolczy* Lajos főispán elnökielte alatt közgyűlést tart. A közgyűlésen mindössze 36 városi ügy szerepel, köztük a város 1922. évi költségvetése és a virilisek névjegyzékének a bemutatása.

— **A segesvári Petőfi-szobor Kiskunfélegyházán.** Kiskunfélegyházáról jelentik: Evtizedek óta versenyez Kiskunfélegyháza és Kiskőrös azért a dicsőségért, hogy Petőfit a maga szülőföldjének mondassa. Még a hetvenes években megalakult a félegyházai Petőfi-szobor bizottság, amelynek neves tagjai, néhai *Suvák* Imre és néhai *Hollós* Lajos évtizedeken át számos okmányt és hiteles jegyzőkönyvet gyűjtöttek össze Petőfi kortársaitól, amelyekből a versengés Kiskunfélegyháza javára dönthető el. A kiskunfélegyházai közönség most mozgalmat indított, hogy megmentse a segesvári Petőfi-szobrot, amely jelenleg egy budapesti ércöntödében van, hogy azt Félegyházán állítsák fel Petőfi szülőháza előtt. A város közönsége nevében dr. *Hollós* Béla polgármester terjedelmes beadvánnyal fordult *Vass* József kultuszminiszterhez és külön beadványt intézett *Pekár* Gyula államtitkárhoz is, a Petőfi Társaság elnökéhez. A beadványban kötelezettséget vállalt arra, hogy ha Erdély föl szabadul, akkor ilyen műértékű szobrot állíttatnak fel a régi szobor helyén. A város természetesen magára vállalja a szállítást és a felállítás költségeit, méltó talpatról gondoskodik, ezen kívül 60 ezer koronás adományt ajánl fel egy Petőfi-ház céljára. Ha az illetékes tényezők hozzájárulnak a tervhez, akkor a szobrot március 15-én országos ünnepély keretében avatták fel.

— **Presbiteri gyűlés.** A református egyház presbiteriuma holnap délután 3 órakor az egyház tanácstermében ülést tart.

— **Szilveszter estély.** Az „Egyetértés“ színjátszó társaság december 31-én saját helyiségeiben nagyszabású műsoros Szilveszter estélyt rendez. Az estélyen a társaság legkiválóbb tagjai lépnek fel s igyekezni fognak olyan szórakozásról gondoskodni, hogy a közönség sokáig emlékezetében tartsa. Elsőrangú kiváló műsor, mókák, táncok, egyfelvonásos színpadi tréfák, malac-sorsolás, ötletes meglepetések. A társaság agilitása biztosíték arra, hogy mindenki jól fogja magát érezni. Az estély 6 órakor kezdődik s a tánckezdő fiatalok reggelig táncolhat jó zene mellett. Jegyek 29-től a műhelyi pénztárnál kaphatók.

— **Öngyilkos császárné.** Pekingből jelentik, hogy a volt kínai császár anyja öngyilkosságot követett el. A napokban a volt császárné egy etikett-kérdésben összetűzött a volt császár egyik feleségével és a feletti elkeseredésben, hogy hatalmát nem tudta érvényesíteni, öngyilkos lett.

— **Zsufolt a szegényház.** A városi tanács tegnap délelőtti ülésén *Csűrös* Ferenc dr. kulturtanácsnok bejelentette, hogy a szegényügyi bizottság, továbbá a szegényház gondnokának legutóbbi jelentése szerint a városi szegényház zsufolva van. A tanács a bejelentést tudomásul vette, egyben utasította a szegényházi gondnokot, hogy a szegények felvételét egyelőre szüntesse be, ehelyett az arra szorulókon inkább pénzübeli adományokkal segítsen.

— **A betegek karácsonya.** Bensőséges karácsony ünnepélyt rendezett a helybeli Vöröskereszt Egyesület két köztisztelőben álló hölgye: *br. Fiáth* Lászlóné és *Ollinger* Béláné védnöknők az *Augusztá-szanatóriumban*. Az általuk összegyűjtött szeretetadományokat osztották el karácsony este a kórház betegei között. Jótéteményükért a két hölgyet megannyi beteg áldja.

— **Meghalt a vadászat áldozata.** Vasárnapi számunkban megírtuk, hogy a nagylétei erdőben egy hajdumegyei vadásztársaság által rendezett vadászaton súlyos szerencsétlenség történt. A vadásztársaság egyik tagja véletlenül *Terhes* János hajtót lötte meg a térdén, akit súlyos sebével beszállítottak a debreceni közkórházba. *Terhes* sebére azonban meglehetősen elhanyagolt állapotban volt; tetanuszt kapott s az orvosok gondos ápolása ellenére is tegnap belehalt sebébe. A szerencsétlenség ügyében a csendőrség tovább folytatja a vizsgálatot.

A város 18 milliója

A városi tanács tegnap délelőtti ülésén dr Vargha Elemér tb. főjegyző, aki néhány napot Budapesten töltött, a tanácsnak beszámolt hivatalos útjáról. Előadta, hogy az állam a közel 18 millió koronányi tartozásából, melyet a tisztviselők segélyezése kapcsán kölcsönként nyújtott neki a város, 2 milliónál nagyobb összeget utalt ki a városnak.

A vigalmi adó elengedése tárgyában eredményes tárgyalásokat folytatott az illetékes miniszteriumban. A szovjati földek eladása tárgyában, továbbá a közüzemi pótlék szabályrendelet tárgyában hozott közgyűlési határozatok jóváhagyását pedig megszorgalmazta a belügyminiszteriumban.

A tanács a bejelentést tudomásul vette. Megjegyezte még Vargha Elemér dr. tb. főjegyző, hogy Budapesten a belügyminiszteriumban felhívták a figyelmét arra, hogy a tanácsal tudassa, miszerint az állami tartozásra kiutalt összeg után a városi számvétség nyomban fejezen jelentést újabb utalás tárgyában.

Vásáry István dr. tanácsnok: Megdöbbenően kevés: a 18 millióval szemben az állam kiutalt 2 milliót.

Vargha Elemér tb. főjegyző: Igen, úgy értesültem, hogy nagyon kevés fedezet áll a miniszteriumoknak így célokra rendelkezésére.

Vásáry: Nyomassanak többet, ha nincs elég!

És ezzel az ügy tárgyalása félbeszakadt. Utána az ülés bizalmasá lett.

Lemondott a francia külügyminiszter

Páris, dec. 27. A baloldali sajtó nézete szerint Berthelot lemondása a köztársasági eszme kudarcát jelenti, amelynek legkiválóbb harcosa ő volt. A sajtó nagyobb része azonban örömmel fogadja a lemondást és a kormány helyzetét nem tartják megingótnak. Az Excelsior szerint Berthelot utódja valószínűleg Peresti Dela Rocca lesz, de emlegetik még Barrère római nagykövetet is.

Bécs, dec. 27. Párisból jelentik: Az esti lapok közlik Berthelot levelét, aki lemondását azzal okolja meg, hogy egy év óta állandó támadásban van része és ezért nincs módjában a külföldi képviselőkkel való érintkezés folyamán Franciaország érdekeit úgy szem előtt tartani, amint azt szeretné. A lapok megemlítik, hogy szombaton a kamarai vita során Berthelot nevét sűrűn emlegették, kapcsolatosan a Banque Industrielle De Chine ügyével.

Bécs, dec. 27. Párisból jelentik: Jól értesült diplomáciai körökből közlik, hogy Briand szóba hozta az angol miniszterelnök előtt, nem lehetne-e a legfelsőbb tanács ülésezeit elhalasztani addig, amíg Berthelot helyét a külügyminiszteriumban be nem töltik. Berthelot utódjául Berrère és Saint-Aulaire nagyköveteket emlegetik.

Zavargások Egyiptomban

Páris, dec. 27. (Havas) Cairóba jelentik Suezban és Portsaidban lázongások voltak. Két embert megöltek, többet megsebesítettek. A kormányhivatalnokok jórésze sztrájkol. Cairóban az egész forgalom szünetel. 15 embert letartóztattak, mert kövekkel dobáltak meg egy katonai szállító kocsit.

London, dec. 27. A külügyminiszteriumban úgy nyilatkoztak, hogy az angol hatóságok Egyiptomban urai a helyzetnek. Portsaidot és Suezot ostromállapotba helyezték. A cairói zavargások alkalmával többek között életét veszítette egy Orth nevű tanár is, aki állítólag osztrák főherceg volt. A tanárt hátulról érte a halálos késszurás.

Ki és mi az oka a nagy drágaságnak?

A gazdák válaszolnak az ipartestület vádjára

December 20-iki számában megemlékezett a Hajdúföld arról a feltűnést keltő beadványról, amit a debreceni ipartestület intézett Debrecen sz. kir. város tanácsához. A beadvány lényege az volt, hogy a hazafias iparosság tiltakozik az ellen a vád és gyanúsítás ellen, hogy neki is része van a drágaság előidézésében, majd kiméltelen hangon támadja a gazdasáradalmat, mint a drágaság okozóit, kik nagyfokú lelketlenséggel aknázzák ki a helyzetet a maguk előnyére.

A beadványhoz mi már akkor is hozzáfűztük a magunk észrevételeit, megjegyezvén, hogy méltánytalan és igazságtalan dolog egy termelési ágat állítani oda kizárólagos bűnbakul olyan bűnökkel, melyekben nem csupán ez leledzik s felhívtuk a figyelmet arra, hogy az elviselhetetlen drágaságnak a telhetetlen kapzsiságon kívül sokkal mélyebben rejlő okai vannak. A veszített háború, a kegyetlen békeszerződés, az ezek folytán előállott bizonytalanság, a külföldi tőke bizalmatlansága, a belföldi tőke rideg álláspontja mind-mind hozzájárulnak a drágaság előidézéséhez és növekedéséhez.

Most pedig megszólaltak maguk a megtámadott gazdák is és visszautasítják a rájuk szórt vádak.

A Debreceni Gazdasági Egyesület tegnap délután tartotta választmányi ülését, melyen Jóna István elnöki megnyitó beszédében a megdöbbenés hangján emlékezett meg a gazdákat mélyen sértő beadványról s az abban foglalt vádakról.

— Debrecen sohasem vették körül a multban kőfalak — mondotta — de a város társadalmát mindig összetartotta a földmivelés iránti szeretet, melyben összefort kalmár, tudós, kézműves egyaránt. Az az egyetértés, mely a különböző termelési ágak között min-

denha fennállott, volt a város bevehetetlen erőssége.

— A Gazdasági Egyesület békés munkával szolgálta mindig s a jövőben is azzal kívánja szolgálni a város haladását és boldogulását s örömmel és készséggel munkált azon, hogy a különböző foglalkozást űzők mint testvérek működjenek együtt. Sajnos, a testvérek között akadt, aki tüzesóvat dobott közénk és hogy a tűz nagyobb lobbot nem vetett, az nem a csóvat dobókön mult.

— Mi, gazdák a kereskedőkkel és iparosokkal és mellettük békésen dolgoztunk és dolgozunk s mégis megtörtént, épen a szeretet ünnepeinek előestéjén, hogy az ipartestület ezidőszerű vezetésége a szeretetlenség hangján támad ránk és nagyfokú lelketlenséggel vádol meg bennünket, ezzel is tanujelét adván, hogy nem az igazságot keresi, hanem csupán a maga mentességét. Hiszem, hogy a helybeli derék iparosság zöme e hangot elítéli és az állításokban foglalt vádat nem teszi magáévá.

Az elnök önérzetes kijelentését a jelen volt gazdák egyhangú helyesléssel kísérték.

Mi pedig nem tehetünk mást, mint hogy ismételjük azt, hogy a kormányának és törvényhozásának legfontosabb és legsürgősebb teendője az immár csakugyan elviselhetetlen drágaság letörése, legalább is enyhítése, az életnek elviselhetőbbé tétele, mert ha a drágaság napról napra fokozódik, hiába kiabálunk jogrendért s hiába epedjük a konszolidációt.

Debrecen város törvényhatósága néhány nap mulva tartja közgyűlését. Reméljük, hogy felemeli kérés és figyelmeztető szavát a nemzetgyűléshez és kormányhoz, hogy figyelmesse őket arra a legszentebb kötelességre, ami őket az éhező tömegekkel szemben terheli.

Lakodalom Ugodon

Veszprémmegyének kies vidékén, a Bakonyok aljában, szelíden lankás helyen laknak az ugodi magyarok. Fehérre meszelt, mindig tiszta, cserépszindelyes, esinos házaik felett a dombon ott uralkodik a bástyafalak köveiből épült, várarokkal körülvett stílusos templom, amelyre áhitattal tekintenek fel és amelyet szorongásig megtöltöttek a háború utolsó éveiben nagyharangá előléptetett lélekharagnak misére hívó szavaira. Buzgón dicsérik benne az Urat, minek utána szorgos munkálkodással végezték kötelességeiket a munkának rendelt napokon. Templom után megindul a terefe; az idegenből jött ember előtt is megnyílik a szívük, a jövevény előtt is kitarják lelküket. Bizony-bizony panaszra nyílik inkább a szájuk, gazda emberek szokása... Az övéké indokolt. Kicsi parasztbirtokok, több ezer holdas uradalom, amelyet idegenek bérelnek, nekik nem jut a bérletből semmi. Mostan talán valami kevés — albérletbe.

Házhelykiosztás még mindig nincsen, pedig közös udvarokon három-négy ház is áll, bizonyítékul annak, hogy kevés a föld, amelyből háznak való helyet szakíthatnának. Vadkárók kártérítés nélkül, orvoslás nélkül.

Nincs hát, aki segítsen rajtuk most sem rajtuk, akik a keresztyén és nemzeti gondolatnak szívvel-lelékkel katonái, akik szomszédai annak a Devecsernek, ahol az ellenforradalommal megpróbálkozó becsületes, derék keresztyén magyarok közül annyi áldozatuk esett.

Megadja erre a feleletet az a lakodalom, amelyre a vőfélyek rigmosos hívására én is hivatalos voltam. Jobbmódu gazdaember fia tartotta esküvőjét. A szobákban a sok-sok vendég, férfiak, legények, asszonyok, menyecskék, koszoruba font haju leányok, étel-ital bő-

ven, cigány mellett tánc hangos nótázással kurjongatás nélkül. Ott ültem köztük én is megtiszteltetve, becsületes, őszinte jóindulattól körülvéve.

Hivatalos volt a község egyházi és polgári vezetősége, ott a faluban az erdőmester, az orvos, a patikus. Még mindig nem jött közülük senki. Mozgolódás támad... Újabb vendégek érkeznek, de nem az előbb említett urak: megjelenik Schwartz Izidornak — három család van Izrael népéből a kétezer lelket számláló községben — nyolc tagu családja, amelyet szívesen látnak az örömszülék és a fiatal házaspár is.

A Schwartzék két fia a táncosok közé vegyül, az egész család megvárja a menyasszonyi táncot és mint akik üzleti szempontból is jól végezték dolgukat, hazamennek a Schwartzék.

Nem jött el tehát a falu eleje. És ezt látva eszembe jutott a sok szólam arról, hogy öleljük magunkhoz a népet, foglalkozunk ügyesbajos dolgával és nem mennek el közülük azok, akik legközelebb állanak hozzájuk, akik vezéreik kellene hogy legyenek, megértőik örömeiknek és bánatuknak egyaránt.

Hol vagytok apostolok?...

Cselekedjétek végre-valahára, mert sátoros ünnepükön azoké lesz a dicsőség pálmája, akiknek eddig is robotosa volt derék és becsületes jó magyar népünk.

S. E.

Olasz-orsz egyezmény

Bécs, dec. 27. A Stefánia ügynökség közli az olasz-orsz kereskedelmi szerződést, amelynek megkötéséről az olasz külügyminiszterium és az orsz kereskedelmi küldöttség között már egy idő óta tárgyalások folytak. A szerződést tegnap este írták alá a Consulán.

CSURKA

„KEGYELET” Temetkezési Vállalat
Debrecen, Kossuth-u. 8.

Elsőrendű felszerelés.

Dus, nagy választék.

Bármilyen temetéseket vidéken is legolcsóbb napi árakon a leggyelmesebb kiszolgálás és személyes felügyelet mellett végez.

Telefon 381.